

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-886

5.12.2018

INSR Insurance Group ASA (Tide Forsikring)

Motorvogn

Uriktige opplysninger om skadedatoen - betydning for erstatningsoppgjøret? fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede meldte om en brann i seteryggen på sin bil og oppgav i skademeldingen at skaden hadde skjedd den 19.3.18. Sikrede bekreftet skadedatoen etter forespørsel fra selskapet, og han bekreftet også datoen i samtale med utreder. Selskapet fant ut at bilen var annonsert på finn.no, hvor skaden på setet fremgikk i hjørnet på ett av bildene. Annonsens utløpsdato var 19.3.18. Sikrede mente at bildet var lagt til annonsen samme dag som den utløp, fordi en interessent ønsket å se bilde av skaden. Sikrede kunne ikke fremlegge telefonen som det aktuelle bildet var tatt med eller på annen måte dokumentere at bildet ble tatt den 19.3.18, og selskapet mente at det var gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret og avslo derfor erstatning og sa opp forsikringsavtalen. Sikrede opplyste i etterkant at han muligens husket feil da han oppgav skadedatoen, da skaden hadde oppstått en tid tilbake, og at han ikke tenkte på at dette kunne ha betydning for skadeoppgjøret. Nemnda kom til at selskapet ikke hadde dokumentert at den uriktige opplysningen hadde betydning for erstatningsoppgjøret, men at sikrede ikke hadde dokumentert en dekningsmessig skade i forsikringsperioden.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på motorvogn og spørsmålet om selskapet er uten ansvar og kan si opp forsikringen pga. gale opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd.

Sikrede meldte til selskapet om en brannskade i seteryggen på den forsikrede motorvognen og beskrev hendelsen på følgende måte i skademeldingen:

Var på vei til jobben sette ryggen var på. Tok fyr. Brent.

Skadetidspunktet er i skademeldingen angitt til 19.3.18 kl. 07.30. Selskapet sendte en e-post til sikrede 13.4.18 og ba om en bekreftelse på at skaden oppstod 19.3.18, hvilket sikrede bekreftet 3.5.18.

Selskapets utreder hadde 14.5.18 en samtale med sikrede. Ifølge samtalereferatet forklarte sikrede blant annet følgende om skadetidspunktet:

Etter at mailene av 11.04.2018 til 03.05.2018 ble lest opp, bekreftet forsikringstaker at datoen 19.03.2018 er riktig skadedato. Det var samme dato som han oppgav i skademeldingen. Han ble kun usikker på om forsikringsselskapet blandet to skader. (...)

På spørsmålet om han da er helt sikker på at skaden, hva angår setet i bilen samt jakken skjedde mandag 19.03.2018, bekreftet han dette.

Videre fremgår det av referatet at sikrede blant annet svarte følgende på spørsmål om han hadde forsøkt å selge bilen:

Han trodde det var i fjor han la bilen ut for salg, men han husket ikke dato. Så husket forsikringstaker at det var vel egentlig i år han la den ut for salg. Han annonserte bilen for ca. 100 eller 105.000 kroner, men gikk ned til ca. 95.000 etter en stund.

På spørsmål om han la bilen ut for salg med opplysning om skaden i setet, fortalte han at han er usikker. Men han tror at han la den ut med beskjed om skaden. Skaden hadde ikke skjedd da han la bilen ut for salg. Han mener at skaden skjedde etterpå. Han husker det slik fordi det var en dame som ringte på bilen, og hun kommenterte at et bilde på nettet viste en skade i setet. Han tror han la ut dette bildet kort tid før annonsen gikk ut.

På spørsmål om når de ulike bildene på finn.no ble tatt, fortalte han at noen, kanskje tre stk. ble tatt i november/desember 2017 da han planla å selge bilen.

På spørsmål om skaden i setet har skjedd før han la ut annonsen, fortalte forsikringstaker at han er ganske sikker på at skaden ikke hadde skjedd før annonsen.

Forsikringstaker ble forevist et bilde fra annonsen på finn.no med foto fra kupeen, og hvor man i høyre billedkant ser merket i seteryggen. Forsikringstaker fortalte at dette var et bilde han tok senere og la til på annonsen sin. Dette var kort tid før annonsen gikk ut, og hun som ringte ville gjerne se bildet før hun kjørte fra Oslo til Sandefjord for å se på bilen.

På spørsmål om forsikringstaker mente dette bildet er tatt for å vise spesifikt skaden i seteryggen, mente han at dette bildet er tatt kun for å vise skaden slik at hun som ringte kunne se den.

Forsikringstaker ble gjort kjent med at notatskriver fra finn.no kunne se at fristen var utløpt for annonsen hans den 19.03.2018. Til dette svarte han at han overfor forsikringsselskapet har sagt at han var litt usikker på datoen når skaden skjedde. Han ble gjort kjent med at det virket merkelig at et bilde av skaden var tilgjengelig i en annonse på finn senest den 19.03.2018 når skaden er opplyst å ha skjedd denne dagen.

Selskapet besluttet 24.5.18 å avslå erstatning og si opp sikredes forsikringsavtale med én ukes varsel, under henvisning til at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd. Selskapet viste blant annet til at selskapets utreder ikke hadde funnet tegn til branntilløp eller brannskade på innsiden av setet, og at selskapet ikke kunne se at det forelå noen annen mulig grunn til disse avvikene i sikredes forklaring enn at skaden hadde skjedd på en annen måte eller et tidspunkt som ikke ville gitt sikrede rett til erstatning, eller som ville medført en lavere erstatning.

Bilen ble deretter demontert på et bilverksted den 18.6.18, hvor blant annet selskapets utreder var til stede. Følgende fremgår av utreders notater fra demonteringen:

Av befaringen kan man se at det i seteryggen har vært et tilløp til brann. Når – og under hvilke omstendigheter dette har skjedd, vises det til samtalereferat med forsikringstaker.

Notatskriver bemerker allikevel foto tatt 14.5.18, hvor jeg beskrev det som kunne minne om et "sort blankt trekk" under merket i ryggen. Men ved demonteringen av setet er det ingen tvil om at det på ett eller annet tidspunkt har vært et branntilløp i varmeelementet i seteryggen.

Hva angår konklusjon i utredningssammendraget av 14.5.18, endrer ikke dette notatskrivers oppsummering eller konklusjon og anbefaling.

Selskapet endret ikke sitt standpunkt i saken på bakgrunn av denne rapporten.

Selskapet har forklart at det ikke har kunnskap om når bildet ble lagt til på annonsen. Sikredes advokat har forklart at sikrede hadde vært i kontakt med finn.no for å få opplysninger om når bildet var lagt til annonsen, men at finn.no ikke kunne hjelpe ham med dette.

Sikrede krever dekning for skaden og rett til å fortsette forsikringen, og avviser at han har gitt uriktige eller ufullstendig opplysninger under skadeoppgjøret i henhold til fal. § 8-1 fjerde ledd. Sikrede husket muligens feil da han oppga skadedatoen til 19.3.18, men slik han husker det ble han flere ganger stilt ledende spørsmål angående om skadedatoen var 19.3. Han svarte ja uten å tenke over at dette kunne ha betydning for skadeoppgjøret, da fristen for å melde skaden til

selskapet er ett år. Sikrede reklamerte først overfor Toyota slik at det gikk en tid fra skadedatoen til han meldte skaden til selskapet, og det er derfor naturlig at han ikke husket skadedatoen.

Sikrede anfører at rapporten fra utreder av 18.6.18 viste at det ikke er tvil om at det på ett eller annet tidspunkt har vært et branntilløp i setet. Selv om setet hadde andre skader, fratar ikke dette sikrede rett på erstatning, men gir selskapet rett til å gjøre et fradrag i erstatningsoppgjøret.

Selskapet avviser ansvar og sier opp avtalen, og anfører at sikrede har gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1, fjerde og femte ledd. Sikrede oppga ved flere anledninger skadedatoen til den 19.3.18, men dette må være feil fordi skaden er synlig på et bilde i en salgsannonse som utløp den 19.3.18. Sikredes forklaring om at bildet var lagt inn på annonsen samme dagen som skaden oppstod for å vise frem skaden, er ikke troverdig fordi skaden er så vidt synlig. Selskapet oppfatter sikrede slik at han nå mener at skadedatoen er en annen enn den 19.3.18, men at det ikke er presisert hvilken dato som er den rette. Selskapet kan ikke se andre tenkelige grunner til at sikrede har gitt de uriktige opplysningene om skadedatoen enn at skaden skjedde på et tidspunkt hvor sikrede ikke ville ha vært berettiget til erstatning.

Selskapet anfører at i de tilfeller hvor sikrede bevisst har gitt uriktige opplysninger, er det en presumpsjon for at dette er gjort for å få en erstatning sikrede ellers ikke ville hatt krav på, og at det er sikrede som har bevisbyrden for at det ikke er gjort i en slik hensikt, jf. Ot.prp. nr. 49 (1988-1989) s. 88 og RG-2005-1374.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar og kan si opp forsikringen pga. bevisst uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Ifølge fal. § 8-1 mister sikrede ethvert erstatningskrav mot selskapet dersom han bevisst gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som sikrede vet eller må forstå kan føre til at sikrede får utbetalt en erstatning han eller hun ikke har krav på.

Sikrede opplyste at skadedatoen var 19.3.18. Ut fra den fremlagte dokumentasjonen er dette ikke korrekt. Spørsmålet er derfor om dette kunne føre til at sikrede fikk utbetalt en erstatning han ikke hadde krav på. Gale opplysninger om skadedatoen kan få betydning dersom skaden hadde oppstått før selskapets ansvarsperiode, eller etter meldefristen på ett år etter fal. § 8-5 første ledd. Selskapet har bevisbyrden for at dette er tilfellet. Nemnda kan ikke se at slik dokumentasjon er fremlagt.

Selskapet kan i så fall ikke påberope seg fal. § 8-1, fjerde og femte ledd.

Nemnda kan imidlertid heller ikke se at sikrede har dokumentert at skaden er omfattet av forsikringen. Utgangspunktet er at sikrede har bevisbyrden for sitt krav. Denne bevisbyrden omfatter også at skaden har oppstått i selskapets ansvarstid. Sikrede har gitt gale opplysninger om skadedatoen, og korrekt skadedato er ikke opplyst. Det er heller ikke fremlagt noe forsikringsbevis som viser hvilken forsikringsperiode selskapet er ansvarlig for. Det er derfor ikke dokumentert at skaden har inntruffet innenfor selskapets ansvarstid.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant),

Peter Bjurvill (selskapsrepresentant), Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).